

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 1Ndc/22/2025
Identifikačné číslo spisu: 1324207353
Dátum vydania rozhodnutia: 25.02.2026
Meno a priezvisko: JUDr. Erika Šobichová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2026:1324207353.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu: Mlyn Pohronský Ruskov, a.s., Pohronský Ruskov, Hlavná 76, IČO: 31 412 459, zastúpeného: soukeník - štrpka s. r. o., Bratislava - mestská časť Staré Mesto, Strážnická 8141/5, IČO: 36 862 711, proti žalovanému: Orange Slovensko, a.s., Bratislava, Metodova 8, IČO: 35 697 270, zastúpenému: Advokátska kancelária RUSOVÁ, s. r. o., Nováky, Jesenského 220/11, IČO: 53 242 190, v konaní o vypratanie nehnuteľnosti, o nesúhlase Okresného súdu Galanta s postúpením veci Mestským súdom Bratislava III, vo veci vedenej na Okresnom súde Galanta pod sp. zn. 30C/74/2025, takto

rozhodol:

Na prejednanie a rozhodnutie veci vedenej na Okresnom súde Galanta pod sp. zn. 30C/74/2025 je príslušný Okresný súd Galanta.

Odôvodnenie

1. Mestský súd Bratislava III dňa 30. 10. 2025 vec postúpil Okresnému súdu Galanta ako súdu výlučne miestne príslušnému podľa § 20 písm. a) zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“). Po preskúmaní žaloby mal za to, že v predmetnej veci sa nejedná o žiadny zo sporov uvedených v § 22 písm. a) CSP, § 23 písm. a) CSP, § 26 písm. a) CSP, § 27 CSP, § 28 CSP a § 29 CSP. Uviedol, že pre založenie kauzálnej príslušnosti Mestského súdu Bratislava III podľa ustanovenia § 22 písm. a) CSP je nevyhnutné, aby bola naplnená kvalitatívna stránka pojmu obchodnoprávny spor. O obchodnoprávny spor môže ísť vtedy, ak ide o spor podľa druhej časti Obchodného zákonníka, prípadne o spor zo záväzkového vzťahu, ktorý možno podľa ustanovení § 261 a § 262 Obchodného zákonníka považovať za obchodný záväzkový vzťah (podľa tretej časti Obchodného zákonníka). Prezentoval názor, že predmetom konania je ochrana vlastníckeho (vecného) práva k nehnuteľnostiam a preto má predmetný spor charakter občianskoprávny a na jeho prejednanie je výlučne miestne príslušný Okresný súd Galanta.

2. Okresný súd Galanta predložil vec Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) z dôvodu nesúhlasu s postúpením mu veci Mestským súdom Bratislava III podľa § 43 ods. 2 CSP. Vo svojom nesúhlase s postúpením veci uviedol, že osobitná úprava kauzálnej príslušnosti v § 22 až § 33 CSP je úprava obsahujúca kritériá určenia príslušného súdu, ktoré s ohľadom na predmet konania určujú

ako jediný oprávnený vo veci konať takto vymedzený súd aj pre prípad, že by bola inak založená podľa všeobecných ustanovení týkajúcich sa miestnej príslušnosti príslušnosť iného prvoinštančného súdu. Má tak povahu prioritnej voči všetkým ostatným do úvahy prichádzajúcim vymedzeniam príslušnosti. Ďalej Okresný súd Galanta poukázal na skutočnosť, že žaloba bola podaná na predpísanom tlačive, kde v časti D (Uplatňovaný nárok) žalobca vyznačil, že návrhom sa uplatňuje obchodnoprávny nárok, nepeňažný. Tento nárok mal vzniknúť ako následok zániku obchodnoprávneho záväzkového vzťahu (základom žaloby je tvrdenie o skončení obchodnoprávneho nájomného vzťahu medzi podnikateľmi a z toho vyplývajúca povinnosť žalovaného vydať predmet nájmu), nie ako výkon vlastníckeho práva či jeho ochranu. Obidve strany sú obchodnými spoločnosťami, nájomný vzťah vznikol a existoval ako súčasť ich podnikania (na základe zmluvy o nájme zo dňa 24. 08. 2001). Hoci petit žaloby formálne znie na vypratanie, zo žalobných tvrdení je zrejmé, že žalobca svoj nárok neodvodzuje z vlastníckeho práva k nehnuteľnosti. Žalobca netvrdí, že existuje spor o to, kto je vlastníkom dotknutej nehnuteľnosti a žalovaný vlastníctvo žalobcu nespochybňuje. Medzi stranami nie je žiadny spor o existenciu, trvanie ani rozsah vecného práva. Nehnuteľnosť je v tomto spore iba predmetom plnenia, nie predmetom sporu v zmysle vecných práv. Z tohto dôvodu nemožno vec posúdiť ako občianskoprávny spor vecnoprávnej povahy. Na základe uvedeného bol Okresný súd Galanta toho názoru, že predmetom konania nie je spor týkajúci sa vecného práva k nehnuteľnosti, t.j. nie je daná osobitná miestna príslušnosť podľa ust. § 20 CSP, a predmetná vec bola postúpená nedôvodne.

3. Najvyšší súd, ktorý je ako súd spoločne nadriadený Okresnému súdu Galanta a Mestskému súdu Bratislava III podľa § 43 ods. 2 CSP príslušný na rozhodnutie o príslušnosti, prejednal vec a dospel k záveru, že nesúhlas Okresného súdu Galanta s postúpením sporu nie je dôvodný.

4. Podľa § 12 ods. 1 CSP na konanie v prvej inštancii je príslušný okresný súd, ak tento zákon neustanovuje inak.

5. Podľa § 20 písm. a) CSP namiesto všeobecného súdu žalovaného je na konanie príslušný výlučne súd, v ktorého obvode je nehnuteľnosť, ak sa spor týka vecného práva k nej.

6. Podľa § 22 písm. a) CSP na konanie v obchodnoprávnych sporoch je príslušný Mestský súd Bratislava III pre obvod Krajského súdu v Bratislave.

7. To, či spor možno definovať ako obchodnoprávny, závisí predovšetkým od právnej povahy (právneho statusu) strán a ich vzťahu, z ktorého spor vznikol. Z ustanovenia § 489 Občianskeho zákonníka vyplýva, že záväzky vznikajú z právnych úkonov, najmä zo zmlúv, ako aj zo spôsobenej škody, z bezdôvodného obohatenia alebo z iných skutočností uvedených v zákone. Určujúcou normou je v tomto prípade ustanovenie § 261 Obchodného zákonníka, obsahujúce vymedzenie obchodných záväzkových vzťahov. Z dikcie ustanovenia § 261 ods. 2 ObZ je zrejmé, že na to, aby sa určitý záväzkový vzťah mohol kvalifikovať ako obchodnoprávny, musí byť okrem požiadavky kladenej na povahu subjektov daného vzťahu splnená aj požiadavka povahy záväzku.

8. Podľa § 36 ods. 1 a ods. 2 CSP konanie sa uskutočňuje na súde, ktorý je na prejednanie príslušný. Príslušnosť sa určuje podľa okolností v čase začatia konania; takto určená príslušnosť trvá až do skončenia konania.

9. Podľa § 41 CSP súd skúma miestnu príslušnosť iba na námietku žalovaného uplatnenú najneskôr pri prvom procesnom úkone, ktorý mu patrí; výlučnú miestnu príslušnosť skúma aj bez námietky na začiatku konania.

10. Podľa § 43 ods. 1 CSP ak súd postupom podľa ustanovenia § 40 a ustanovenia § 41 CSP zistí, že nie je príslušný, bezodkladne postúpi spor príslušnému súdu bez rozhodnutia a upovedomí o tom žalobcu. Žalovaného upovedomí len vtedy, ak mu už bola žaloba doručená.

11. Podľa § 43 ods. 2 CSP ak súd, ktorému bol spor postúpený, s postúpením nesúhlasí, bezodkladne

predloží súdny spis bez rozhodnutia spoločne nadriadenému súdu na rozhodnutie o príslušnosti; ak ide o spor o miestnu príslušnosť, predloží súdny spis svojmu nadriadenému súdu. Týmto rozhodnutím sú súdy viazané.

12. Podľa § 88 ods. 1 písm. h) zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších (ďalej len „Občiansky súdny poriadok“) predpisov namiesto všeobecného súdu odporcu je na konanie príslušný súd, v obvode ktorého je nehnuteľnosť, ak sa konanie týka práva k nej, ak nie je daná príslušnosť podľa písm. b).

13. Podľa § 126 ods. 1 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení neskorších predpisov (ďalej aj „OZ“) vlastník má právo na ochranu proti tomu, kto do jeho vlastníckeho práva neoprávnene zasahuje; najmä sa môže domáhať vydania veci od toho, kto mu ju neprávom zadržuje.

14. Vzhľadom na dotknutými súdmi prvej inštancie prednesenú argumentáciu je potrebné ustáliť, či predmetný spor (o vypratanie dotknutej nehnuteľnosti) je sporom týkajúcim sa vecného práva k nehnuteľnostiam v zmysle § 20 písm. a) CSP alebo je tento možné definovať ako obchodnoprávny spor. V tejto súvislosti najvyšší súd uvádza, že výlučná miestna príslušnosť v konaniach týkajúcich sa vecných práv k nehnuteľnosti bola pôvodne upravená v ust. § 88 ods. 1 písm. h) Občianskeho súdneho poriadku, na čo nadväzovala aj judikatúra (rozhodnutia publikované pod č. R 25/1979, R 24/1981 a R 100/1994). V zmysle uvedenej judikatúry sa výlučná miestna príslušnosť obmedzovala len na spory týkajúce sa existencie, trvania a zániku vecných práv k nehnuteľnosti. Najvyšší súd poukazuje na zmenu znenia ustanovení o výlučnej miestnej príslušnosti v CSP, a to s účinnosťou od 1. júla 2016, kedy sa spor týka vecného práva k nej (nehnuteľnosti).

15. Z obsahu súdneho spisu predloženého najvyššiemu súdu vyplýva, že žalobca sa s poukazom na § 126 ods. 1 OZ ako vlastník žalobou domáha vypratania nehnuteľnosti - časti strechy na budove betónového sila postaveného na pozemku parcela registra „C“ č. 899 - zastavaná plocha a nádvorie o výmere 753 m², nachádzajúceho sa v katastrálnom území Z.P., zapísaného v Katastri nehnuteľností Slovenskej republiky na liste vlastníctva č. XXXX, vedenom Okresným úradom Galanta, katastrálnym odborom, ako stavba so súpisným číslom XXX, druh stavby: 1, popis stavby: silo, a to odstránením technických zariadení umiestnených na tejto streche do desiatich dní odo dňa právoplatnosti rozsudku, keďže žalovaný uvedenú nehnuteľnosť (časť strechy) počnúc dňom 25. 08. 2024 (dňom nasledujúcim po uplynutí doby nájmu) užíva bez právneho titulu - vid' body 9. a 10. podanej žaloby. Z uvedeného je zrejmé, že samotný žalobca obsah žaloby formuloval tak, že sa domáha ochrany podľa § 126 ods. 1 OZ z dôvodu užívania nehnuteľnosti v jeho vlastníctve bez právneho titulu a nie z titulu porušenia povinnosti vyplývajúcej z obchodného záväzkového vzťahu. Predmetom konania je tak nepochybne ochrana vlastníckeho (vecného) práva k nehnuteľnosti vymedzenej v žalobe, ktorá sa nachádza v okrese Galanta.

16. Na základe uvedeného najvyšší súd dospel k záveru, že je daná výlučná príslušnosť súdu, v obvode ktorého sa nehnuteľnosť nachádza (obdobne 1Ndc/44/2023). Nesúhlas Okresného súdu Galanta s postúpením mu veci Mestským súdom Bratislava III nie je dôvodný, keďže predmetný spor má charakter občianskoprávny a na jeho prejednanie je podľa § 20 písm. a) CSP výlučne miestne príslušný Okresný súd Galanta.

17. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.